

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Uchazeč:

MUDr. MARTIN MÁJOVSKÝ, Ph.D., FEBNS

Neurochirurgická a neuroonkologická klinika 1. LF UK a ÚVN

Název práce: PROBLEMATIKA MOZKOVÝCH ŽLÁZ Z POHLEDU NEUROCHIRURGA

Oponent:

Doc. MUDr. JAN MRAČEK, Ph.D.

Neurochirurgická klinika LF v Plzni UK a FN Plzeň

K oponentuře je předložena habilitační práce, jejímž tématem jsou mozkové žlázy z neurochirurgické perspektivy.

Práce je koncipována jako komentovaný soubor publikovaných prací. Má rozsah 35 stran, strukturálně je standardně členěna – obsahuje úvod, vlastní kapitoly o mozkových žlázách, závěr, seznam zkratk, pět ilustrací a odpovídající literární prameny. Tematicky je habilitační práce rozdělena na část věnující se hypofýze a na část zabývající se epifýzou. Stěžejní součástí práce jsou publikace týkající se uvedené problematiky. Celkem je přiloženo 20 komentovaných publikací, z nichž dvě byly publikovány v českých recenzovaných časopisech a 18 v zahraničních časopisech. Jako hlavní autor je MUDr. Májovský uveden 11x, jako spoluautor 7x a 2x je uveden jako senior autor. Většina článků byla publikována v prestižních impaktovaných časopisech. Každá z publikací je doprovázena autorovým komentářem shrnujícím základní cíle a výstupy studie.

Předmětem výzkumu podvěsku mozkového bylo posouzení čichu a proudění vzduchu dutinou nosní po endoskopických operacích pituitárních adenomů. Výstupem bylo zjištění, že i po neextendovaném endoskopickém přístupu dochází ke změnám proudění vzduchu v dutině nosní, které však nevedou k signifikantnímu zhoršení čichu. Prostřednictvím dotazníkového šetření se autoři pokusili zmapovat klinickou praxi u nemocných s adenomy hypofýzy na evropských pracovištích. Zjištěny byly rozdílné, nestandardizované a někdy i neočekávané postupy (např. ¼ center považovala operaci prolaktinomu za léčbu první linie). Autoři také potvrdili, že peroperační MR vede k větší radikalitě resekce a lepším endokrinologickým výsledkům u nemocných s akromegalií.

V druhé části práce věnující se šišince autoři prokázali, že zatímco prostá pineální cysta nevede k alteraci sekrece melatoninu, její resekce způsobí úplnou ztrátu produkce hormonu. Samotný růst pineální cysty u mladých nemocných by tedy neměl být důvodem pro její resekci, cysta v pozdějším věku může spontánně regredovat. Výzkum pituitární apoplexie, vzhledem k malému souboru nemocných nepřinesl konkluzivní výstupy. Stejně jako u pituitárních adenomů, poukázalo dotazníkové šetření na heterogenní klinickou praxi i u nemocných s pineální cystou. Autorům, podobně jako oponentovi, se jeví při resekci pineální cysty jako optimální laterální supracerebellární přístup v poloze vsedě. Resekce cysty byla v práci hodnocena pomocí škály používané po operaci Chiariho malformace (CCOS), což bylo následně použito i v publikacích jiných autorů.

Zvolené téma habilitační práce je aktuální a její zpracování je důkladné. Jak vlastní komentář, tak přiložené publikace jsou metodicky správně koncipované, statistické zpracování je profesionálně provedeno i vhodně graficky prezentováno. Literární prameny jsou v komentáři i ve všech přiložených článcích adekvátně citovány. Práce je čtivá, je napsána dobrou češtinou s minimem překlepů a formálních nedostatků.

Je zjevné, že MUDr. Martin Májovský, Ph.D., FEBNS je významným členem kvalitního multioborového týmu s vynikajícím odborným kreditem a vysokou publikační potencií.

Na základě rozboru habilitační práce zpracovaného předsedou habilitační komise je habilitační práce MUDr. Májovského originální.

Docílené výsledky jsou kvalitní, práce přináší v řadě případů nové významné vědecké poznatky.

K habilitační práci nemám dalších připomínek.

Na MUDr. M. Májovského mám jeden dotaz:

Jak si vysvětluje laxní přístup endokrinologů k systematickému výzkumu epifýzy, která je stále záhadnou neprobádanou žlázou.

Závěr

Doporučuji habilitační práci MUDr. Martina Májovského, Ph.D. FEBNS „Problematika mozkových žláz z pohledu neurochirurga“ přijmout v předložené formě a na jejím základě doporučuji udělit titul docent pro obor neurochirurgie.

V Plzni 15.7.2023

Doc. MUDr. Jan Mraček, Ph.D.